

Velædle Seigneur Bergen, højtærede Ven!

Siden ieg formedelst en slags Ordkrig med et Fruentimmer paa Constantinborg, nafnl. Mademoiselle Magrete Danquarts, tienendes for Frøken Pige hos høivelbaarne Frøcken Charlotte Amalia paa Constantinsborg, skal efter een mig formentlig given Aarsag have udtalt nogle hende fornærmelige ord, hvilket om er skeed af Overilelse og uden at vide Skel og Føye dertil, af mig skal være udtalt. Da paa det at mer ermelte Frøcken Pige ei skal ligge mig det til Onde, og at mig som en fattig Karl, for dette imod mig anlagde Søgmaal, kand vorde befriet. Erklære ieg, eller vilde. Da Hr. Bergen paa mine Vegne, sligt af Overilelse og Hastighed at være sagt, uden Grund for noget hendes ærlige Nafn til Præjudice-etc., tilbyder ieg og at give til Ormslef Sogns fattige, for min overilede Tale - 4 m, hvorved ieg formener og haaber, at denne mod mig anlagde Sag bliver ophævet, forventende derudi og, at Retten giver mig Biifald efter hvad Forestilling de for Retten behager at gjøre. Velædle Hr. Berger vilde paa mine Vegne paa beste Maade insinuere det dend respective Rett, og videre paastaae, at i Kraft slig given Erklæring, intet i dend Fald imod mig bliver moret eller dømt. I ligemaade vilde Hr. Berger observere hvad til min Tarv i dend anden indstæfnte Sag imod mig fra Constantinsborg kunde tiene til retfærdig Forsvar, siden ieg formeenede i saa mange Aar at have opvartet mit Herskab som Skytte, saaledes at intet derpaa med føye har været at udsætte, mindre mig ved Proces min varige tiende Løn at aftrække, hvortil ieg i et og alt herved giver Dem complet Fuldmagt. Forblivende iøvrigt med ald Velstansønske. Velædle Hr. Berger, Deres tienstskyldigste Tiener.

Framlev d. 21. Februar 1757.

Peder Thomasen.

folio 228 b.

Indført sig saa for Retten Procurator Mathias Bruun fra Viborg, udi dend til i Dag opsatte Sag mellem Mademoiselle Kirstine Margrethe Daneton og Peder Skytte, og der udi fremstillede til at vidne Anne Sørensdatter, Peder Kgae og Jens Laursen, alle af Constantinsborg. Mens førend videre passerede møtte paa indstæfnte Peder Skyttes Vegne, som fra Rettens Sættelse har været tilstede, og henholte sig til dend i Dag 14. Dage skeede Declaration Procurator Bergen af Wuldum, og vilde vente, efter dend af Bergen paa Peder Skyttes Vegne gjorde Erklæring, at intet imod bemelte Peder Skytte vorder ført eller foretaget i Henseende, til hand fuldkommen efter Loven haver rettet for sig, omendskiønt han ved og kunde have begaaet store Feil, som dog er ubeviist, og mulig aldrig kand blive beviist. Ikke desto mindre, saa repeterede Hr. Berger dog icke i Dag dend fattige og efterstræbte Peder Skyttes Meening, med Formodning til Retten, at hand efter dend citerede Lovens Art, sagesløs vorder hjemfunden og aldrig det mindste med ham tilladt at føres. Skulle det imod Forhaabning skee, maatte Berger nødes til at reservere hans Ret ifald ham noget imod Loven skulde tilføyes. Procurator Bruun hertil svarede, at hand befriede icke Peder Skytte, enten første Dag Sagen kom i Retten eller siden. Persöhnlig sig her at have fremstillet dend goede Mademoiselle Danethon, som ingenlunde har forskyldt saa hand ond og skammelig Begiengelse, som Peder Skytte hende har overveldet med, og i at angribe hendis sal. Faders ærlige Nafn og Rygte, hafde heller ønsket sig for saadan Omgang befriet, end nødtvungen til saaledes som skeer sig ved Retten at forsvare, og dersom Peder Skytte veed, at tilstaae hands Forseelse og derfor underkaster sig en taaelig og convenabel Straf hafde compareret, hafde hun og haft Forliig meget kjærere end Proces, der er en let Sag for ham, som en bemidlet Karl at udholde, men da alt for anført er friet, og hun ligesom beskyldes, uden Føye at have viist Sag, saa er hun derved desto meere forceret til at beviise Omgangen til hvilken Ende Bruun begiærede de fremstillede Vidners tagen udi Eed og Forhør. Procurator Berger recommaderede det af ham i Dag 14. Dage her i Retten fremlagde Peder Schiøttes Fuldmagtsbrev til Hr. Bruuns nærmere og nøyere overvevende,

da hand derudi hendes, ifald Peder Skytte skulle have forseet sig, en fuldkommen Satisfaction og Erklæring for Citantinden Mademoiselle Danethon, hvilken yderligere ved Bergers Erklæring og Tilbud, paa Peder Skyttes Vegne er estenderet og fuldført, saa hun aldeelse ingen Aarsag haver til at forfølge ham med Proces, heller beskyldte ham for nogen haard, ond og skammelig Medfart, som icke kand passe sig paa ham, hand som en fattig Karl og tienende, har tilbuden Mulctog hellere same vil betale tillige med Stefningens Bekostning, end indvikles i Proces og Vitløftighed, hvilket hand formener sig derfor at vorde forskaanet, og ifald Citantindens Fuldgig endelig skulde vedblive at prosequere Sagen, saa forventer hand dog Dommerens Frifindelses Kiendelse, især hand da tilbyder at give ald dend Satisfaction, som hands Forseelse, om nogen er til, kand indfordre. Procurator igientog sit forrige allerhelst dend sattes i Tvivl om, Peder Skytte skulde have forseet sig, og ventede Rettens Assistance til at faae Vidnerne afhørt, og Berger vedblev sin giorte Erklæring, Tilbud og Paastand. Dommeren efter Citantindens Procurator Hr. Bruuns Forlangende, fremkaldte de trende møtte Vidner i denne Sag, og forelæste dem Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning at vogte sig for Meened. Hvorpaa de blev separerede, og fremstoed Anne Sørensdatter, som aflagde sin Eed med opragte Fingre efter Loven at ville vidne sin Sandhed i denne Sag, og derpaa forklarede, at hun vidste ingen Oplysning i denne Sag at give, da hun ei hafde hørt, hvad Ord Peder Thomasen Skytte hafde brugt, enten imod Citantinden eller hendis afdøde Fader, hun erindrede nok, at Peder Thomasen Skytte en Gang for nogen Tiid siden, hvilken Tiid hun dog icke erindrede hvor længe er siden, kom ind i Køkkenet paa Constantinsborg, da Vidnet gick udi Vaskerhuset og lukte Døren efter sig, saa Vidnet ei hørte enten Peder Skytte talte nogen Ord eller icke, ei heller vidste hun noget af Mademoiselle Danethons eller hands Handling at sige. Procurator Bruun tilspurgte Vidnet 1. om hun icke erindrede, at Peder Skytte nu efter da hand vilde hente noget ild, sagde til Vidnet, hvor har I dend gamle Canalie, og at Vidnet derpaa sagde: hvem Vidnet svarede, Peder Skytte hafde tit hentet Ild i Køkkenet paa Constantinsborg og talte ligeleedes til et og andet Narrerie, som Vidnet ei kierte sig noget efter, men hun hørte icke, at hand giorte saadan et Spørsmål til hende, som omsourt er. 2. om Vidnet kand med frelst Samvittighed nægte, at Peder Skytte same Tiid svarede Vidnet, det var Husholdersken, og sagde derhos: Diævelen gale i hende, vil hun forbyde mig at tage Ild, det har ingen giort, før hun, ieg vil lade hende ride paa Træhesten. Vidnet svarede det hafde hun icke hørt eller vidste noget deraf at sige. 3. om Vidnet icke erindrede at een same Tiid svarede Peder Skytte, : Da faar hun have Boxer paa, om hun skal riide, og spurgte Skytten, om hand kiendte hende og vidste, hvor hun var kommen fra. Vidnet svarede, det hafde hun heller icke hørt eller vidste deraf at sige. 4. Om Vidnet icke hørte, at Skytten derpaa sagde: Fanden i hende, hvor hun er Rommen fra, hun er ei bedre værd end skyde en Kuule i, og vilde Rackeren komme, vilde ieg lade Huden tage af hende, og derpaa gick uden Kiøckkendøren.

Vidnet svarede som forhen, hun hafde hverken af dette omspurgt eller forrige hørt noget af at sige. 5. om Mademoiselle Danethon, som same Tid stoed ved Kiøckenbordet og strøg Linklæder icke sagde til Vidnet: Nu kand I høre, hvad hand er for een, naar hand siger saadant. Vidnet svarede hun veed eller erindrede ocke enten Mademoiselle Danethon strøg Klæder eller icke dend omspurdt Tiid, thi hun hørte ei nogen af de omspurdets Ord, ei heller kierte sig noget derefter. Vidnet veed icke heller om Kirstine Magrete Danethon var i Kiøkkenet. 6. Om Vidnet icke saa, at Peder Skytte derefter kom ind, løb frem til det Bord, hvorved Mademoiselle Danethon stoed og strøg Klæde, og sagde med Heftighed og vredefulde Gebærder idet hand slog sine Arme ud til begge Sider, sagde I det Morlille, hvad kom det eder ved, ieg talte icke om eder. I selv er en udtydske Canalie, og det har I været, siden I rant af Roeds, og eders Forfædre før eder, Eders Fader var en Canallie og et Skarn, og saaledes er eders Afkom og I ligesaa, og endvidere igientoeg, same Ord nogle Gange. Vidnet svarede hun har icke hørt eller veed noget af alt dette omspurdt at sige.

7. om Vidnet da slet intet vilde forklare, af, hvad omvundne Tiid passerede, endskiønt hun var i Kiøckenet tilstede derved, og denne handel er nok så mærkværdig, og ordene, som var talte af saadan Betydning, at det nok kunde erindres, eller vil give nogen Oplysning i omspurte Tilfælde, inden hun skilles fra Retten. Vidnet svarede, hun hafde forklaret, at hun vidste intet at vidne om i denne Sag, derfor kunde hun ingen Oplysninger der udi giøre, i hvor meget de end vilde friste hende. Procurator Bruun reserverede alt øvrigt og denne Sinde fant ei tienligt Vidnet videre at tilspørge.

Procurator Bergen holdt uforuden dette Vidne noget at tilspørge, mens i det Sted endnu vedblev Skyttens Erklæring og vilde varte ham for videre Ulejlighed forskaanet i hvis mange hand reserverede omnia reservanda. Og da begge Parter ei hafde videre at tilspørge Vidnet, blev hun fra Retten demitteret. Og igien fremstoed Jens Laursen, tjenende for Podemesterdreng paa Constantinsborg, som aflagde sin Eed med opragte Fingre efter Loven, sin Sandhed i denne Sag at ville vidne og derpaa fremsatte Bruun følgende Spørgsmaal: 1. om Vidnet i sidst forgangne October vaaret en Aften udi Kiøckenet paa Constantinsborg saa Peder Skytte, som da tiende paa Gaarden, og hørte hand var vred og fortørnet paa nogen af Pigerne. Procurator Bergen måtte erindre Retten, at der icke var stefnet uden dend eene, nemlig Kirstine Magrete Danneton, og der fore, at Stefnemaalet ei videre vorder extenderende. Efter Rettens Tilhold til Vidnet at svare paa det fremsatte Spørgsmaal, svarede hand. Thi hand var icke i Kiøckenet dend Aften, som omspurde er, da der skal være bleven brugt Skiildsord af Peder Thomsen Skytte efter Folks Tale paa Constantinsborg med Pigen, icke heller har hand selv hørt noget saadant o.s.v.. Hand blev af Retten dimmitteret.

Hvorpaa igien fremstoed Peder Kaae tjenende for Snedker paa Constantinsborg, som aflagde sin Eed med opragte Fingre efter Loven, sin Sandhed at ville vidne, og derpaa af Bruun blev tilspurdt. 1. Om Vidnet icke har hørt af andre paa Constantinsborg, at Peder Skytte en Tiid lang før sidste afvigte Juul var i Kiøckenet paa bemelte Constantinsborg, og der skiildet ilde tiltalt og truet Mademoiselle Kirsten Magrete Daneton og Husholderske. Procurator Bergen igientoeg hans forige Erindring til næst forige Vidne, om at der icke er stefnet for Karen Magrete Daneton.

Procurator Bruun erindrede, at hand icke søgte Sag uden allene for Kirstine Margrete Danneton, men det andet er for at vise Oprindelse til Peder Skyttes mod hands øvede Grovheder, hvor for og er stefnet. Mons. Procurator Berger vedblev sin Paastand, om at Stefnemaalet ei videre end for dend nafngivende Persohn vorder extenderede. Dommeren tillod Vidnet at svare paa det fremsatte Spørgsmaal, dog uden at næfne andres Nafn end Mademoiselle Danethon og Peder Skytte.

Da Vidnet svarede, at hand hafde hørt sige af andre, at Peder Thomsen Skytte en Aften skulle have indkommen i Constantinsborg Kiøcken og skiendes med Kirstine Margrete Danethon, men hvad Ord de brugte mod hinanden ved hand icke at have hørt, men selv har hand icke hørt nogen Ord, icke heller var hand til Stede, da same skal være passeret.

2. det om Peder Skytte icke selv har fortalt Vidnet, at hand var saaledes som melt i Skiænderiæ med Mademoiselle Danethon. Vidnet svarede nej, Peder Skytte har icke talt til ham derom det sidste Sommer og Vinter. 3. die Hvor der da sagde Vidnet det da ? det erindrede hand icke, men hand hafde hørt det, som melt tale derom. 4. re Om det er vidnet bekiendt, at indstæfnte Peder Skytte har været grusom i at skielde, true og undsige andre paa Constantinsborg. Procurator Bergen maatte erindre Dommeren at der for det omspurte icke er stefnet. Procurator Brun mente joe, som Stefnemaalet klarlig viser Dommeren da Stefnemaalet indeholder at Citantinden vil beviise Peder Skyttes Ord og Gierninger d. 23. Oct. sidst, først og sidst, det ene med det andet, og ligeledes hvorledes hans Adfær i lige Tilfælde forhen har været, tilloed saaledes Vidnet at svare paa det fremsatte Spørgsmaal med lige Condition, som paa det første Spørgsmaal.

Da Vidnet svarede: hand hafde icke hørt at Peder Skytte hafde skiieldet, truet eller undsagt nogen paa Constantinsborg, men andre hafde vel sagt, at hand var noget streng, og at hand hafde skiendtes med dem. 5.te. om Vidnet vil forklare, hvad Peder Skytte selv har sagt om Mademoiselle Daneton, siden hand hafde været i Alarm i Kiøckenet, og i dend Tiid, der blev talt om hand skulle af Tienesten. Vidnet svarede, Peder Skytte hafde spurt Vidnet, hvad hand kunde sige om ham i denne Sag, da Vidnet svarede, icke andet end Peder Skytte hafde kaldt Mademoiselle Danethon Priorinde, hvortil Peder Skytte svarede ham, det vilde hand tilstaae. Andet hafde Vidnet icke hørt at Peder Thomasen hafde talt om Citantinden. 6.te. om Vidnet icke selv har hørt klage over Peder Skyttes Adfær imod ham ved Skiields og Trudsels Ord, og om hand dertil har haft Aarsag eller ei. Procurator Berger exciperede imod Svar paa dette Spørsmaal som Stefnemaalet uvedkommende. Dommeren nægtede Vidnet at svare paa dette Spørsmaal, som angaar, hvad hand selv kand have haft med Peder Skytte til ustand. Og da Parterne ei tilspurte ham videre, saa blev hand for Retten dimmiteret. Procurator Berger vedblev at reservere Peder Thomasen Rett, og endnu begiærende ham for videre Uleilighed forskaanet. Og derefter begiærede Brun de indstæfnte Vidner Laudag forelagt at møde her for Retten d. 22.de Marty førstkommende og Sagen til same Tiid opsat. Dommeren paraabte, om nogen af de øfrige indstefnte Vidner var tilstede, men da ingen møtte, saa blev derefter Citantindens Fuldmægtig Procurator Bruns Forlangende af Retten forelagt under Faldsmaals Straf efter Loven, her for Retten at møde i Dag 14 Dage d. 22.hujus, dens eedelige Vidnesbyrd udi denne Sag efter det ergangne Stefnemaal at aflægge. Hvilken Foreliggelse Citantinden besøger beskreven og dennem forinden lovlig lader bekiendtgjøre. Sagen beror altsaa til d. 22.Marty førstkommende.

Tirsd. dend 22. Marty 1756 holdtes Marselisborg Birketing af dend adjungeret Birkedommer Herretsfoget Anders Gieding, Skriver, 8 Tinghørere Laurs Jensen, Laurs Laursen, Niels Nielsen, Michel Sørensen af Brabrand, Otte Mortensen, Søren Eriksen og Mogens Clemmendsen af Stautrup. dend 8.ende møtte icke.

Indfant sig saa Procurator Bruun af Viborg paa Mademoiselle Hirsten Margrete Danethons Vegne udi dend til i Dag opsatte Sag contra Peder Thomasen Skytte, og fremlagde denne Rettens udstede Forelæggelse af 25. Januar, sidst 8. Marty sidst, som hand med sin lovlig Forkyndelse paa-skrifter, begiærede læst og Acten tilført, de lyder saaledes: Procurator Berger møtte paa dend indstæfnte Peder Thomasen Skøttes Vegne, og uagtet der endnu intet imod ham er beviist, fremholdt sig dog til hans forhen givne Erklæring og Tilbud, og i detsens Anledning og Kraft formoedede ham for videre Uleilighed og Processet at vorde foreskrevet. Procurator Brun svarede, at endskiønt hand er forvissat om tilstrækkelig at kand bevise saadan Peder Skiøttes Forhold, som Stefnemaalet og hans fremsatte Quæstioner indeholder, ja mere saa dog for at skaane saadan som til Vidnesbyrds Aflæggelse der om i Tiden skulle benøyes, ja, end og at see Peder Skøtte selv befriet fra dend ellers velfortiente Straf, naar hand alvorlig vil erkiende dend Forseelse hans egen Samvittighed ham overbeviser, vil Brun resolve til at afgjøre Sagen, naar Peder Skøtte fremstiller sig personlig her for Retten og gør saadan Erklæring, som kand være convenabel med hans udøste Grovheder og Beskyldninger, samt som igienkalder og mortificerer, betale til Wormslef Sogns fattige 10 rd. og ligesaa meget til Justits Cassen til nogenledes Bøde for hans Forseelse, og erstatter denne forvoldte Processes Omkostninger, dog kun med noget taalelig, saasom 20 rd. og dermed forsickerer icke at tilføje Citantinden i Tiden noget ondt. Procurator Berger svarede, at hand syntes at de forhen gjorde Affecter og tilbuder, samt allerede gjort Erklæring paa overflødig Satisfaction nok for Citantinden om hun ved hafde bevist hendes Beskyldninger, som mulig bliver hende umulig, siden Peder Skytte sig der udi finder sig uskyldig.

Peder Skyttes Samvittighed vinder aldeles intet ont om ham i dette Tilfælde, mens mere tiilsiger at skeep u-? derfor hand icke kand underkaste sig saa stræng og uforskyldt Straf, som Hr. Bruun over ham nu paastaar og prætenderer, i Henseende de mange Penge, der uden føye fordres af ham, hvilke hand icke som nu fattig tiener kand betale, mens vil gjerne forsickre ligesom hand og hermed forsickrer, aldrig at have intenderet eller agter at tilføye Kirsten Margrete Danethon aller mindste Ulejlighed, skade eller fornærmelse paa Persohn eller Nafn og Rygte, saa hun for denne Frygt kand være ubekymret, og for Resten henholdt sig til dend giorte Erklæring, og formodede sig for Ulejlighed at vorde frifunden. Procurator Bruun replicerede, at dend giorte saakaldede Erklæring kunde ei efter Sagens Natur være nock og som tilstræckelig, og da hans giorte Forligs Proposition ei er accepteret, vil hand ei heller videre der til være forbunden men begiærede de forelagte videre til Forhør, og da fremstoed Michel Jensen, Rygter ved Constantinsborg, Rasmus Madsen Møller i Edslef Mølle, og Skoelholderen i Asch Jens Stæffensen, samt Peder Jensen Væver i Kolt, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning at vogte sig for Meened, hvorpaa de blev separeret, og fremstoed først Michel Jensen, som aflagde sin Eed med opragte Fingre efter Loven at ville vidne sin Sandhed, og derpaa blev Procurator Bruuns tilførte Vidne fremsatte Spørmaal for dette vidne oplæst og hans Svar derpaa taget saaledes. Paa 1. Sp. hand hørte eller ved det icke, men hand erindrur vel, at da hand en aften noget efter Michelsdag sidst var inde i Kiøckenet paa Constantinsborg, hørte Peder Thomasen Skytte sagde til Kirsten Margrete Danethon, hun kunde lade ham være dend han var, saa skulde hun blive dend hun var. Paa 2. svarede: det vidste eller hørte hand icke. Paa 3. svarede ligeledes nej, han hørte det icke. Paa 4. svarede nej ikke heller. Paa 5. svarede hand saa vel K.M.D. stoed ved et Bord og strøg Klæder, saae og Kiøckenpigen stod der, men hand hørte icke de omspurde Ord tale af Citantinden. Paa 6. Hand ved icke og kand icke sige med Sandhed at have hørt det omspurde, og ingen hafde krævet ham til Vidnesbyrd i Constantinsborg Kiøcken. Paa 7. svarede hand veed icke mere end hand har forklaret. 8. af Procurator Bruun tilspurd: Hvor der flere var i Kiøckenet omvundne Tiid da K.M.D. strøg Klæder og Kiøckenpigen stod derhos, og Peder Skytte skal have sagt det, som Vidnet har forklaret, hun skulde lade ham være dend hand var, saa skulde hun blive dend hun var. Vidnet svarede, hand saae ingen flere end de tre foranmelte 9. Om Peder Skytte var i Kiøckenet, førend Vidnet kom der same Tid. Vidnet svarede det erindrede hand icke, men hand husker vel, at hand gick ud af Kiøckenet før Skytten. 10. Om hand saa Skytten var i Kiøckenet at hente Ild same Aften. Ja, Vidnet saae at Skytten hentede noget Ild udi en Ildkiste. 11. om icke Husholdersken var i Kiøckenet dend gagn Peder Thomasen hentede Ild. Vidnet saae hende icke. 12. om Vidnet icke saa Peder Skytte gik uden Ilden og derefter kom tilbage igien. Nej. 13. Siden Vidnet siger, hand saa Peder Skytte hentede Ild i en Ildkiste, om hand da icke ogsaa saae, at hand kom ud dermed? Vidnet gav icke Agt derpaa, derfor kunde hand icke sige det. 14. om Peder Skytte hentede same Ild førend hand sagde de af Vidnet omvundne Ord til K.M.D. eller siden. Det vidste Vidnet icke eller kunde sige. 15. Hvad der blev talt af K.M.D. til P.S., som kunde give Anledning til, at P.S., som skulle have sagt saadanne Ord til hende, som Vidnet har vundet. Det vidste Vidnet icke, og hand hørte icke, at hun talte noget til ham. 16. Om Vidnet da icke hørte, saae og fornåm, at P.T. var forbitret, vred og fortørned, det vidste hand icke. 17. om Vidnet icke hørte, at Peder Thomasen skieldede K.M.D. omvundne Tiid, enten før eller siden, hand skulde have sagt deraf Vidnet omvunden ord, og talte hende ilde til. Vidnet svarede det hafde hand icke hørt. 18. siden det falder sært at P.T. skulde have sagt saadanne Ord uden nogen videre Tale paa nogen af Siderne at K.M.D. skulde lade ham blive dendhan vær, saa skulle hun blive

dend hun var. Saa er Spørsmaalet om Vidnet da slet intet kand erkende, af hvad andre der blev talt, eller om hand er vis paa, og kand sige der blev intet andet talt af P.S. og K.M.D. Vidnet hørte icke mere, end han som melt har omvundet. 19. Om Vidnet ogsaa ved til visse, at de ved den Tiid i Kiøckenet blev talt ? Dommeren reveidrede Hr. Bruun ei at forvilde Vidnet, da hand icke een men mange Gange har sagt og omvundet, at hand hørte de tit benæfnte Ord sige af P.S. til K.M.D. altsaa kunde Retten icke imponeret Vidnet til anden Forklaring. Procurator Bruun erklærede, at det er langt fra, hand har søgt eller søger Vidnet at forvilde, hvorom dend højeste er viden, og Protocolen kand bære Vidne, men Bruun har fremsat sit Spørsmaal af dend Anledning, at det forekommer Bruun meget forunderligt, at et Vidne kunde erindre saadanne Ord, og ei erindrer det, som var mere mærkværdigt, og derfor hafde begiæret, at Dommeren vilde hos ham fornemme, om hand erindrer vist, at de Ord af P. T. blev talt dend Aften og dend Tiid, som først finder, at P.T. var i Alarm med K.M.D. og endnu ligger dette til, om P.T. som til hand skulle have sagt disse Ord, aldeles intet videre talte til M.D. Dommeren afslog ligesaavel denne Hr. Bruuns nye Anhang til forrige Spørsmaal, som bemelte 19. Quæstion, da Vidnet tydelig har svaret, at hand hørte intet videre, der blev talt imellem P.T.S. og M.D. end forklaret er, og hvad Vidnet saaledes som melt har omvundet at have hørt, bør icke af nogen at sættes i Tvifl. 20. om Vidnet ingen har talt med ang. hans Vidnes Aflæggelse her, før hand kom her for Retten, eller sag dem, hvad hand hørte dend omnøfnte Aften at være passeret. Procurator Berger erindrede Retten, at dette Spørsmaal er uden for Stefnemaalet og Sagens Conection, derfor hand ventede, at Hr. Bruun icke blev tilladt Vidnet paa saadan Maade at friste. Efterat Retten hafde forandret Hr. Bruuns Spørsmaal saaledes, om enten Citantinden eller contra Parten hafde talt noget med Vidnet i omspurdt Materie, svarede Vidnet nej, ingen af dem hafde talt til ham derom, icke heller nogen anden paa deres Vegne. Sluttelige for det 21. tilspurdt, om Vidnet da slet intet veed efter Stefnemaalet at vidne i denne Sag, lad være Bruun har icke kundet træffe Maaden det at udspørge, hand da af sig selv det da vilde forklare. Vidnet svarede, hand hafde sagt alt det, hand vidste, og videre vidste hand icke. Procurator Berger vedblev sin forrige Erklæring og Declaration, og ventede Peder Skytte for videre ulovlig forskaa-net, og da Vidnet saaledes ei videre blev tilspurdt, saa blev hand fra Retten dimmiteret. Og igien fremstoed Jens Steffensen, som gjorde hans Eed med opragte Fingre efter Loven at ville vidne sin Sandhed, og derpaa af Bruun blev tilspurdt 1. Om P.T.S. ei har fortalt Vidnet, at hand omstefnte Tiid var i Dispute med Citantinden i Kiøckrnet paa Constantinsborg og lagt hende Skylden til, fordi hand kom i Fortræd og under Søgmaal med videre. Vidnet svarede P.S. hafde fortalt Vidnet, at hand var stefnet, og at hand hafde været i Dispute med K.M.D. en Aften i Constantinsborgs Kiøcken, fordi hun hafde sagt noget om ham, da hand gick ud med sin Ildkiste, og da hørte, hun hafde ham paa Tale, vendte hand sig om og gick ind i Kiøckenet igien, og sagde til Citantinden, hun skulle icken skytte sig selv og lade ham være i Roe, saa skulde hun nok blive dend hun var for ham, men P.S. talte intet om det, Citantinden var Skyld udi, at hand kom i Fortræd og under Søgmaal. Ellers erindrede Vidnet, at P.S. same Tiid, som var nogle Dage før Nyeaarsdag sidst, sagde at hand tillige dend omvundne Tiid i Kiøckenet, sagde til Citantinden, at hand vidste icke, hvad hand hafde gjort hende, men hun ville alle Tider paa ham at feile. 2. om P.T. icke samme Tiid berettede Vidnet, at hand hafde forløbet sig i at skielde bemt. K.M.D., eller klagede sig derfor ? Vidnet svarede nej, hand talte icke videre, end forklaret er. 3. siden Vidnet har tient paa Constantinsborg, om hand da icke har hørt og fornummen, at bemt. Peder Thomasen ofte var for at overfuse Folk, skielde og true dem. Procurator Berger erindrede, at Stefnemaalet strækker sig icke saa vit, som det fremsatte Spørsmaal sigter til, der fore hand escaperede imod Svar derpaa. Dommeren forandrede Hr. Bruuns Spørsmaal saaledes, om Vidnet har hørt og fornummen

at P.T.S. ofte var for at overfuse, true og skielde Citantinden. Vidnet svarede han hafde aldrig hørt, at P.T.S. hafde haft et ont Ord at skifte med K.M.D., videre, end det som P.T. har fortalt Vidnet, og hand igien har omvundet. Forklarende ellers, at P.T.S. og Vidnet hafde tient sammen paa Constantinsborg ungefær i ca. 7 Aar, og er det til Paaske førstkommende $2\frac{1}{2}$ Aar siden, Vidnet kom af same Tieneste. 4. om P.T.S. da icke berettede Vidnet for omvunden Tiid, at hand hafde været i Dispute med Husholdersken, da hand vilde tage Ild i hans Ildkiste, og at Oprindelsen mellem ham og K.M.D. kom af de Ord, hand talte om Husholdersken. Vidnet svarte, at Husholdersken, og hun sagde, hun kunde icke undvære Ilden, da hand vilde have denne, og hand svarede, hand kunde nære sig med lidet og toeg nogle faa Gbøder og gick med og mente, det burde icke nægtes ham, siden Herskabet hafde tilladt ham det, og da hand gick ud med det, var, det hand hørte K.M.D. talte om ham, og hand gick ud igien, som forhen er forklaret, men hvad Ord hand ellers hafde haft med nogen af dem, som omspurdt er, forklarede hand icke til Vidnet noget om, videre end omvundet er. Da Procurator Bruun ei kunde nyde 3. Spørsmål besvaret i sin Mening, som det er fremsat, hafde Bruun vidnet ei denne Sinde kunnet tilspørge, og Berger ei heller hvorfor hand med begge Parters Samtycke, fra Retten blev dimitteret. Berger vedblev at reservere P.T.s Ret og refererede sig til sit forige forhen givet Erklæring. Og igien fremstoed Rasmus Madsen, som aflagde sin Eed med opragte Fingre efter Loven, sin Sandhed at ville vidne i denne Sag, og begierede Bruun samme Spørsmål som til næst forige Vidne Jens Steffensen gjort er, der og skeede, og svarede hand da til 1. Peder Skytte hafde vel fortalt Vidnet, at hand hafde haft Dispute eller Klammerie med K.M.D. en Aften o Constantinsborgs Kiøcken, men hand talte icke om dend Dispute at sige. Og da Vidnet hafde gjort saadan Forklaring, forlangede Bruun hannem ei videre Spørsmål forelagt, mens Berger begierede at Vidnets Svar paa de øvrige Spørsmål til næst forige Vidne, at hand intet hafde hørt. maatte Protocollen tilføres. Efter Dommerens Tilhold til Vidnet at forklare, om hand vidste videre til denne Sags Oplysning, svarede hand nej, og hafde heller icke P.T.s. berettet eller talt til Vidnet om, at hand hafde skieldet eller forløbet sig imod Citantinden. Berger tilspurte dette Vidne, om hand veed P.T.S. andet at paasige, ved det, som en ærlig, troe, fredelig og skickelig Tiefer og Karl i alle Maader reignes og anstaae. Procurator Bruun vidste icke, hvad Sted dette Spørsmål her kunde have, men dersom det skulle besvares, som synes noget vir udseende, saa mente Bruun, at hans fremsatte 3 Question saaledes som hand det selv haver fremsat, forud burde besvares, hvilket Bruun og paa saadan Maade paastoed, da det vil vise sig, hvor fredelig hand har været moed anden, og i det øfrige saa muelig Hr. Etats Raaden Charisius i Tiden vil bruge dette Vidne imod P.T.S., da det kand blive Tiid at giøre Forklaring om hans Troeskab og Skickelighed i andre Tilfælde, Berger formente, at siden Peder Thomasen Skytte sigtes og beskyldes i Stefningen med videre, saa haver og Spørsmålet Sted udi denne Materie, men for det øfrige vedblev Bergen sin Exseption imod hvorpaa 3. Spørsmål, men Bruun igien toeg sit forige, især da Hr. Bruun selv har frafaldet bem. 3. Question til dette Vidne. Men Bruun hafde saa meget mere Ret at forsvare sin Paastand som Hr. Berger ei allermest har accorderet Bruuns Declaration, men og selv paastoed Bruuns øfrige Spørsmål besvaret. ja, mere selv spurdt i Tilfælde, som hand har disputeret. I Steden for det af Hr. Berger til Vidnet gjorde Spørsmål tilspurte Dommeren Vidnet efter Stefnemaålet, om hand veed hvorledes P.S. Forhold i Ord og Gierning har været imod Citantinden. Da Vidnet svarede: hand veed icke, hand har gjort hende noget Fortræd, eller noget got. Og blev saa Vidnet fra Retten med Parternes Samtycke dimitteret. Og fremstoed saa Peder Væver fra Kolt, som aflagde sin Eed med opragte Fingre efter Loven, sin Sandhed i denne Sag at vidne. Men da Vidnet forklarede, at hand icke var paa Constantinsborg eller i Kiøckenet, da det omstefnede skal være passeret, allene hand har hørt af andre, at P.T.S. og K.M.D. har været i Trætte sammen i Kiøckenet, men hvorom det var, vidste Vidnet icke.

Saa holdt Bruun ufofnøden hannem videre at tilspørge, siden det 3. Spørsmåls Besvaring, hvorom Vidnet fornemmelig kunde have gjort Forklaring, er ham nægtet. Og da hand ei saaledes af nogen af Parterne blev tilspurd, blev hand fra Retten dimitteret. Og da Madame Ane Marie Junghansen og Olle Tiener paa Constantinsborg i Dag var i Forfald Bruun og, siden de første Vidnef haver icke gjort dend Forklaring, mand hafde ventet, ei allene behøver føre yderligere Oplysning, og lade yderligere Stefne, og derved deres de allerede førte Vidner, til Paahør indstefne inden videre forsøs. Saa maatte Bruun begiere Sagen opsat til d. 17. Maj førstkommende til hvilken Tiid hand erklærede Continuations Stefning at udtage. Mens Procurator Berger reserverede fremdeles P.T.S.s Ræt og endnu igien toeg sine forrige Declarationer og ingen ? toeg i nogen Opsættelse. Retten bevilgede dend begiærede Opsættelse til d, 17. Maj.

Jens Mørch udi Holme, kgl. Mayst. s Birkedommer ved Marselisborg Birketing, gjør vitterlig, at Mademoiselle Kirste Margrete Danethon tienende paa Constantinsborg for mig klagelig andraget haver, hvorledes Peder Thomasen, som tiende der for Skiøtte d. 23. October sidst i Kiøckenet der paa Gaarden om Aftenen skal være indkommen, og uden nogen dertil given Aarsage mangfoldige Skiølds Trudsler og Undsigelsesord efter sin sædvanlige Maade ei allene over Husholderskeh, men og over hende haver udøst, og icke det allene, men og uden allermindste føye angrebet Citantinden paa den og længere ? med nærgaaende og skammelige Beskyldninger, ja, sin Ondskab saa vit udøvet, at hand ei har villet spare hendes sal. forlængst afdøde Fader, men hans gode Nafn og Røgte, ved ogsaa søgt at forkleine, hvilken skammelig og lastværdige Forhold hun ingenlunde kand forsvare eller uden Paatale lade hensvinde, og derom til igien og vedkommendes ? til lovlige Satisfactions Erholdelse og dend skyldige velfortiente Straf allerede Sag ved min anførte vorde Ret haver anlagt, men som Sagen ei ved de allerede førte Vidner skal være bleven oplyst, saa aarsages hun Continuationens Stefning at udtage til forbem. Peder Skiøttes Forhold i Ord og Gierning same Tid saa velsom Husholdersken Elsebeth Høyer fra først til sidst. det ene med det andet, og for at vise tillige Oprindelsen til hans Adfær mod Citantinden, lovlig at bevise alt efter første Stefnings tillige værende Indhold og end ydermere at gorgiøre, hvad Ord og Tale af P.S. derom siden skal være faldne, ja, for at oplyse, hvad en Deel af de allerede førte Vidner enten da eller siden om dend Passage skal have fortolget, og hvorledes været til stede, at mand kand kiende hvor vit de derom har haft Kundskab, med alt hvad videre af Sagen i nogen Maade kan dependere. Thi stefnes I Peder Thomasen Skiøtte, nu værende udi Framlef. eller Fuldm. Proc. Hr. Jørgen Rasch Berger udi Wuldum for mig i Rette at møde paa Marselisborg Birketing d. 17. Maj førstkommende og følgende fornødne Ting og Fæstedage efter Loven, om alt forbem. Vidner attester, og alle Slags lov tilladelige Beviser at anhøre, Sigtelse og Saggivelse at modtage og der efter dem forvente. Til same Ting og Tid dend 17. May førstkommende, stefnes under Faldsmaal Straf at møde Madame Sophie Hedevig Broch, Gartneren Mons. Peder Thipstrup, Kudsken Søren Kaae og Anne Marie Stephendsdatter, alle af Constantinsborg, og Hr. Uldrich Nissen udi Ormslef Præstegaard, alle eders Sandheds Vidner udi denne Sag at aflægge og Spørsmåal at tilsvare. Til same Ret og Tider stefnes I Ane Sørensdatter Kockepige paa Constantonsborg med Forsvar, Jens Laursen og Michel Jensen sammested, som forhen i Sagen vundet haver, hvad her udi videre ført vorder og hvad eder kand anrøre at paahøre, og ved endelig Dom efter dend Paastand fremført vorder. min Kiendelse at være undergiven. Parterne modtager hvad som tiener til Sagens Oplysning, da enhver sig Ret kand forvente. Til Vitterlighed under mine Forseigling.

Holme dend 24. Marty 1757.

For retten møtte paa Mademoiselle Kirsten Margrethe Danethon hendes Vegne Procurator Mathias Bruun af Viborg udi Sagen mod Peder Thomasen Skiøtte, som til i Dag er opsat, og paa bem. P.T.S. vegne møtte Procurator Hr. Jørgen Rasch Berger fra Wuldum, blev saa denne Sag formedelst goede Venner mellem Handling og Mediation forligt og afgjort saaledes, at Hr. Jørgen Rasch Berger paa Peder Thomasen Skiøttes Vegne fremstoed og declarerede af bemelte Peder Thomasen Skiøtte fortryder, hvad hand kand have talt Mademoiselle Kirstine Margrete Danethon til Fornærmelse, som noget der er skeed i Hæftighed, forsickre aldrig at have tænkt, mindre skal foretage sig hende noget ont at tilføye, men til Forlig giver nu strax til Ormslef Sogns fattige 7 Rigsdaler, som Hr. Berger lover til Præsten i Ormslef til Uddeling til mest trængende at levere, og erklære herved, at bem. P.T. haver Citantinden intet andet at paasige i nogen Maade, uden hvad et honnet ærlig og skickelig Menneske anstaar. Saa betalte hand og strax Sagens Omkostninger til Procurator Bruun paa hendes Vegne, hvor ved Sagen i alle Maader udi nogen videre Tiltale eller præjudice for nogen af Parterne eller nogen Sager vedkommende, eller der under ? og indstefnet i alle Maader ophæves, samt declareres død og magtesløs at være.